

A NAV sportot űz a törvénytelen adószám felfüggesztésekből!

(2015.04.27)

A NAV évek óta törvénytelen helyszíni ellenőrzések után függeszti fel a vállalkozások adószámát. Az adószám-felfüggesztés indoka, hogy „*az adózó székhelyén végzett helyszíni eljárás alapján az adóhatóság hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy az adózó a székhelyén nem található*”.

Egy megtörtént eset: két revizor reggel fél 9-kor becsengetett egy vállalkozás társasházban megjelölt székhelyén. A kapucsengőn a revizorok állítása szerint nem volt kint a cég neve és a csengetésre senki sem jött ki. Ezeket a tényeket jegyzőkönyvbe vették. Ezen indokok alapján az adóhatóság bizonyítva látta, hogy „*hitelt érdemlően tudomást szerez arról, hogy az adózó a székhelyén nem található*”. A NAV határozatban felfüggesztette az adózó adószámát. A székhelyén az adózó egyébként megtalálható volt. Valamennyi hivatalos levelét átvette. Az adószám felfüggesztés jogerőre emelkedését követően sor kerülhet az adószám törlésére is, amennyiben az adózó nem kérelmezi az adószám felfüggesztés megszüntetését.

Kérdés, jogszerű volt-e az adószám felfüggesztése illetve törlése?

Az ilyen ellenőrzések során súlyos eljárási hibákat vétenek a helyszíni ellenőrzést végző revizorok. Az Art. szerint „*Az ellenőrzés az erről szóló előzetes értesítés kézbesítésével kezdődik.*” Semmilyen jogszabály nem írja elő, hogy egy vállalkozás székhelyén bármely véletlenszerű időpontban valakinek tartózkodnia kell. A helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyve szinte sohasem jelöli meg, hogy pontosan hány órákor történt a helyszíni szemle. Ha az adóhatóság adózót postai úton előzetesen értesítette volna, akkor arról is bizonyítékot szerzett volna, hogy adózó a hivatalos leveleket átveszi-e?

Az Art. szerint „*A helyszíni ellenőrzést napközben 8-20 óra között lehet folytatni. Ettől adózó kérelmére lehet eltérni.*” Előzetes értesítés hiányában adózó nem tudta jelezni, hogy helyszíni ellenőrzésre mikor van lehetőség. „*A helyszíni ellenőrzést az adóellenőr csak akkor kezdheti meg, ha az adózó vagy annak képviselője, meghatalmazottja, ezek hiányában két hatósági tanú jelen van.*”

A jogszabály egyértelműen kizárja a véletlenszerű időpontban történő székhelyellenőrzést. A cég képviselője vagy hatósági tanúk jelenléte nélkül a megbízólevél átadására, bemutatására nem kerülhetett sor. Így az ellenőrzési eljárás valójában a törvény szerinti feltételekkel meg sem kezdődik. Meg nem kezdett ellenőrzési eljárásban keletkezett jegyzőkönyv semmis, annak tartalmára alapozva határozat nem hozható. A helyszínen a revizorok a cégtábla kifüggesztésének ellenőrzésén túl általában semmilyen tényállás tisztázási, bizonyítási eljárást nem folytatnak le. Nem minősül szabályszerű tanú meghallgatásnak, ha például a „*szomszéd szerint itt ilyen nevű cég nem létezik*”. A jegyzőkönyv nem hiteles, hitelt érdemlően semmit sem támaszt alá.

A NAV eljárása egyértelműen törvénytelen szinte valamennyi székhelyellenőrzés esetében. Az adózók többsége nincs tisztában a pontos eljárási szabályokkal, így nagyon sok hasonlóan szabálytalan jegyzőkönyv alapján sokaknak függesztették fel, törölték az adószámát.

Az adózók gyakran már a fellebbezésükben jelzik az adószám felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnését. Ezt a NAV több esetben jogsértő módon figyelmen kívül hagyja. Ugyancsak jogsértő a NAV legújabb gyakorlata, hogy megköveteli, hogy a cégtáblán legyen kint a képviselő neve és az ügyfélfogadási idő, amikor a képviselőnek állandóan jelen kell lennie.

Az ilyen rajtaütésszerű ellenőrzések – azon túl, hogy törvénytelenek – jogszerűen működő vállalkozásokat tehetnek tönkre. A NAV pontosan tudja, hogy az adószám felfüggesztései jogszerűtlenek. Számos ilyen ügyben képviseltem már ügyfelet. Mindegyik esetben kivétel nélkül a fellebbezésemnek az lett az eredménye, hogy a NAV első fok saját hatáskörben visszavonta az adószám felfüggesztő határozatát. Még sem kísérelte elbíráltatni a felettes szervvel a fellebbezést. Csak sejteni lehet, hogy mi haszna lehet a NAV -nak a tömeges, törvénytelen adószám felfüggesztésekből. Egyrészt valószínűleg statisztikailag így akarja bizonyítani, hogy milyen keményen dolgozik az adócsalókkal szemben. Másrészt a jogerős adószám felfüggesztéshez számos hátrányos jogkövetkezmény kapcsolódik. Pl. Katás adózás választása, pályázati indulás, stb. Ha székhelyellenőrzés miatti adószám felfüggesztő határozatot kap, feltétlenül keressen meg, mert szinte biztos, hogy jogsértő a határozat.

Angyal József okleveles adószakértő, +36-20-9429-386 , www.angyalado.hu